

Итгэмжлэгдсэн аж ахуйн нэгж

(Солонгосын ИААН-ийн хөтөлбөрийн чухал онцлогууд)

2024 оны дөрөвдүгээр сар

Хонг-Ян ЖО

АГУУЛГА

- 1-р хэсэг ДХБ-ын ХХХ/ДГБ-ын хүрээнд ИААН
- 2-р хэсэг СОЛОНГОС УЛСЫН ИААН-ийн хөтөлбөр
- 3-р хэсэг СОЛОНГОС УЛСЫН харилцан хүлээн зөвшөөрөл

1-р хэсэг

ДХБ-ын ХХХ ба ДГБ-ын хэрэгслийн

хүрээнд

ИААН

WTO

Facilitation

Trade

Agreement

border cooperation goods transit notification
fees customs clearance legal appeal implementation Committee provisions transparency agency
Organization Special capacity formalities shipment Treatment facilitate
review building assistance Members release World
TFA export publication uniformity expedite
consultation Differential non-discrimination import information technical

S01

ХХХ (ТФА) гэж юу вэ?

02

03

ДХБ-ын Худалдааг хөнгөвчлөх хэлэлцээр (ХХХ) нь урсгал хөдөлгөөнийг хурдасгах, гаалийн байгууллагуудын хооронд үр дүнтэй хамтран ажиллагааг өрнүүлэх, техникийн туслалцаа үзүүлэх, чадавхийг бэхжүүлэхэд чиглэсэн заалтуудыг агуулдаг. (2014 онд батлагдсан, 2017 оны 2-р сард хүчин төгөлдөр болсон)

I хэсэг

Урлаг. 1 Нийтэд нийтлэх ба мэдээллийн хүртээмж

Урлаг. 2 Зөвлөгөөн

Урлаг. 3 Урьдчилсан шийдвэр

Урлаг. 4 Давж заалдах/хянах журам

Урлаг. 5 Ил тод байдлыг хангах бусад арга хэмжээ гэх мэт.

Урлаг. 6 Төлбөр ба хураамж

Урлаг. 7 Барааг олгох, бүрдлүүлэлт хийх

Урлаг. 8 Хилийн байгууллагын хамтын ажиллагаа

Урлаг. 9 Импортлох зориулалттай барааны хөдөлгөөн

Урлаг. 10 Журам

Урлаг. 11 Транзит

Урлаг. 12 Гаалийн хамтын ажиллагаа

7.1 Ирэхээс өмнөх боловсруулалт

7.2 Цахим төлбөр

.....

7.7. Эрх бүхий аж ахуйн нэгжүүдэд зориулсан худалдааг хөнгөвчлөх арга хэмжээ

.....

7.9 Түргэн мууддаг бараа

S01

- Заалтуудын үр дагавар

02

7.1

03

Гишүүн бүр тогтоосон шалгуурыг хангасан аж ахуйн нэгжүүдэд (цаашид итгэмжлэгдсэн аж ахуйн нэгж гэх) худалдааг хөнгөвчлөх нэмэлт арга хэмжээг .....авч хэрэгжүүлнэ.

- **А ангилал:** Гэрээ хүчин төгөлдөр болох үед
- **Б ангилал:** хүчин төгөлдөр болсноос хойшхи шилжилтийн хугацааны дараа
- **Ангилал С:** нэгдэн орсны дараах шилжилтийн хугацаанаас хойшхи өдөр ба чадавхийг бэхжүүлэхэд туслалцаа дэмжлэг авах шаардлагатай.

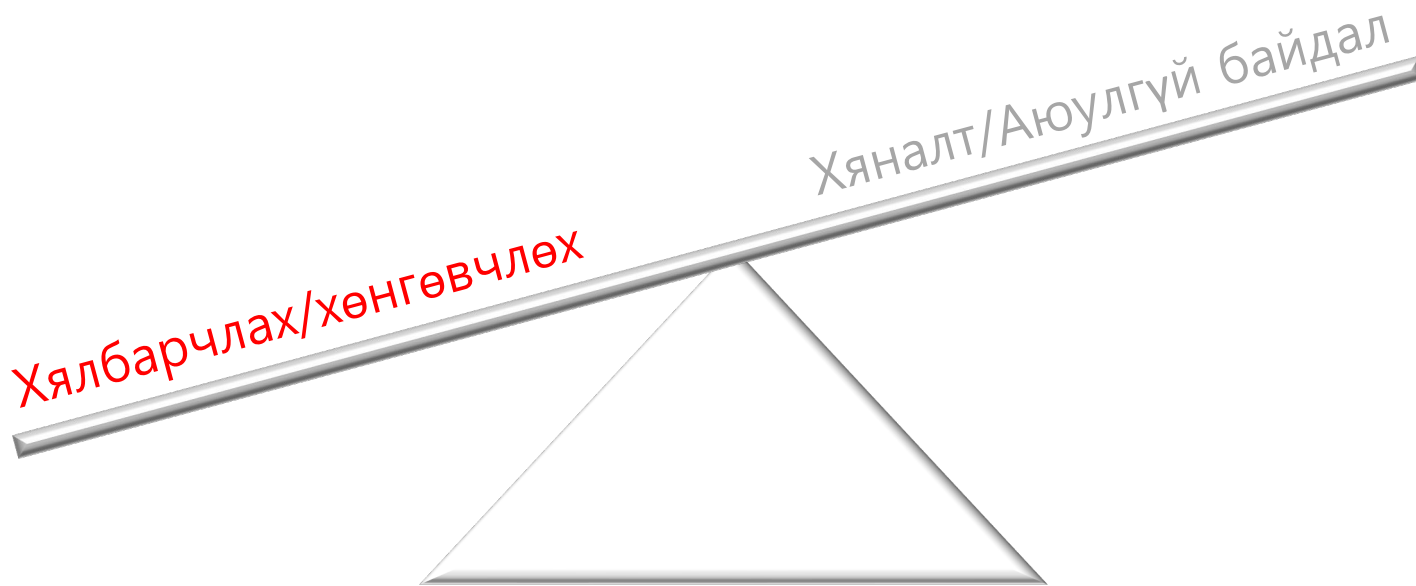

Supply Chain Security

2001 оноос өмнө

- ДГБ-ын Киотогийн конвенц ('73)
  - Гаалийн журам; Хялбарчлах ба стандартчилах
  - EDI-д суурилсан цахим мэдүүлэг

S01

02

03

S01

2001 оноос хойш

- Контейнерын аюулгүй байдлын санаачлага (CSI)
- 24 цагийн дүрэм
- Терроризмын эсрэг гааль-худалдааны түншлэл (C-TPAT)

S01

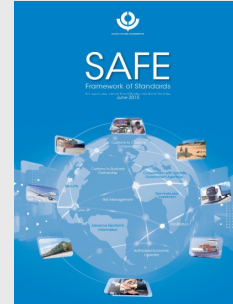
02

03

2005 он

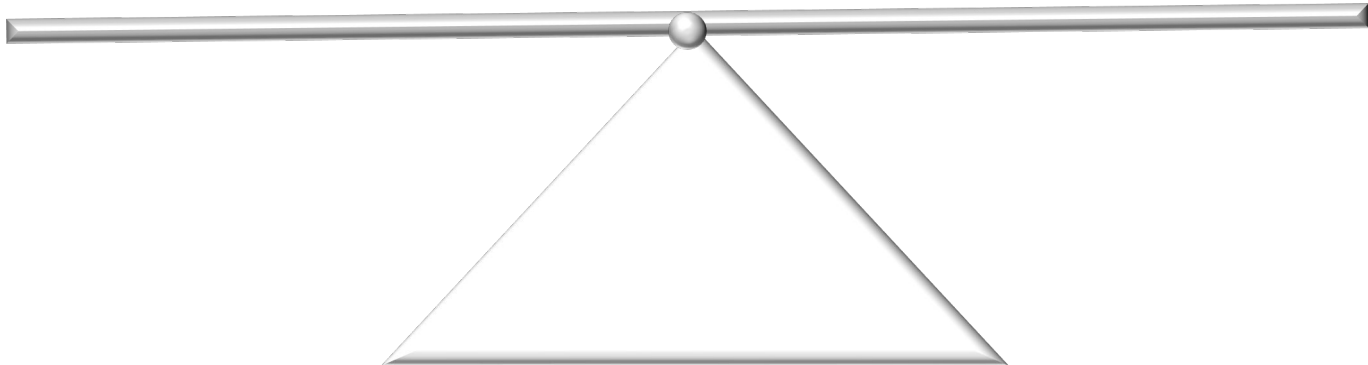
ДГБ-ын аюулгүй байдлын багц стандарт

- Олон улсын худалдааны нийлүүлэлтийн сүлжээг аюулгүй байдлыг хангах, мөн
- Дэлхийн худалдааны хөдөлгөөнийг хөнгөвчлөх

Хялбаршуулах
Хөнгөвчлөх

Хяналт
Аюулгүй байдал

S01

SAFE FoS (2021)

Багана1

Багана2

Багана3

Гааль-гааль

Гааль-бизнес

Гаалийн-БТА

11 Стандартууд

6 Стандартууд

12 Стандартууд

S1 (Нэгдсэн нийлүүлэлтийн сүлжээний менежмент)
S2 (Ачааны хяналтын газар)
 ...
S11 (Гадагш чиглэсэн аюулгүй байдлын хяналт шалгалт)

S1 Түншлэл
S2 Аюулгүй байдал
S3 Зөвшөөрөл > **ИААН**
S4 Технологи
S5 Харилцаа холбоо
S6 (Хөнгөвчлөх)

S1 Харилцан хамтын ажиллагаа
S2 Хамтарсан зохицуулалт
 ...
S12 Хамтарсан зохицуулалтын хөгжил

ИААН-ийн хөтөлбөр

2015 онд 3-р багана нэмэгдсэн

Хэрэгсэл, удирдамж ба гарын авлага
 ИААН хэрэгжүүлэх гарын авлага, ИААН-ын эмхэтгэл, ИААН болон ЖДҮ (FAQ),
 ИААН давж заалдах загвар журам, ИААН-ийн давуу эрх, харилцан хүлээн зөвшөөрөх
 зохицуулалтын удирдамж, ИААН-ийн загвар, АРЕС дахь ИААН-ийн хөтөлбөрийн
 сайн туршлагын судалгаа г.м.

2-Р ХЭСЭГ

Солонгос Улсын ИААН-ийн
хөтөлбөр

01

- Солонгосын ИААН-ийн хөтөлбөрийн замнал

S02

Бэлтгэл үе шат (2007 оны 6-р сар-2009 оны 4-р сар)

03

- Эрх зүйн үндэслэл (Гаалийн тухай хуулийн 255 дугаар зүйлийн 255.2)
- Туршилтын төсөл (Samsung Electronics)

Хэрэгжүүлэх үе шат (2009 оны 5-р сар- 2011 оны 5-р сар)

- **ЖДҮ-ийг дэмжих**
- **Солонгосын ИААН-ийн холбоо**

Төлөвшлийн үе шат (2011 оны 6-р сараас өнөөг хүртэл)

- Нэмэлт давуу эрх (Гаалийн аудитын чөлөөлөлт)
- **Илүү өргөн хүрээний ИААН-ийн ХХЗ/ХХЗГ-тай**

01

S02

03

- Тодорхойлогдсон бэрхшээлүүд

- Төрийн байгууллагуудын хоорондын **зөрчилдөөн**
- Солонгосын Гаалийн алба **доторх эргэлзээ**
- **Төсөв, боловсон хүчний хомсдол**
- Худалдаачдын ИААН-ийн хөтөлбөрийг **үл сонирхох**

01

S02

03

- Шийдэл

- ✓ Эрх зүйн үндсийг бүрдүүлсэн

- (Гаалийн тухай хууль, дүрэм журам, ИААН-ийг хэрэгжүүлэх журам)

- ✓ Ярилцаж, зөвшилцөж байж санал нэгдсэн

- ✓ Баталгаажсан төсөв & ИААН-ийн холбоо байгуулагдсан

- ✓ Гаалийн ажилтнууд болон зөвлөх компаниас зөвлөгөө өгөх үйлчилгээ эхлүүлсэн

01

- Бид одоо хаана байна вэ?

S02

03

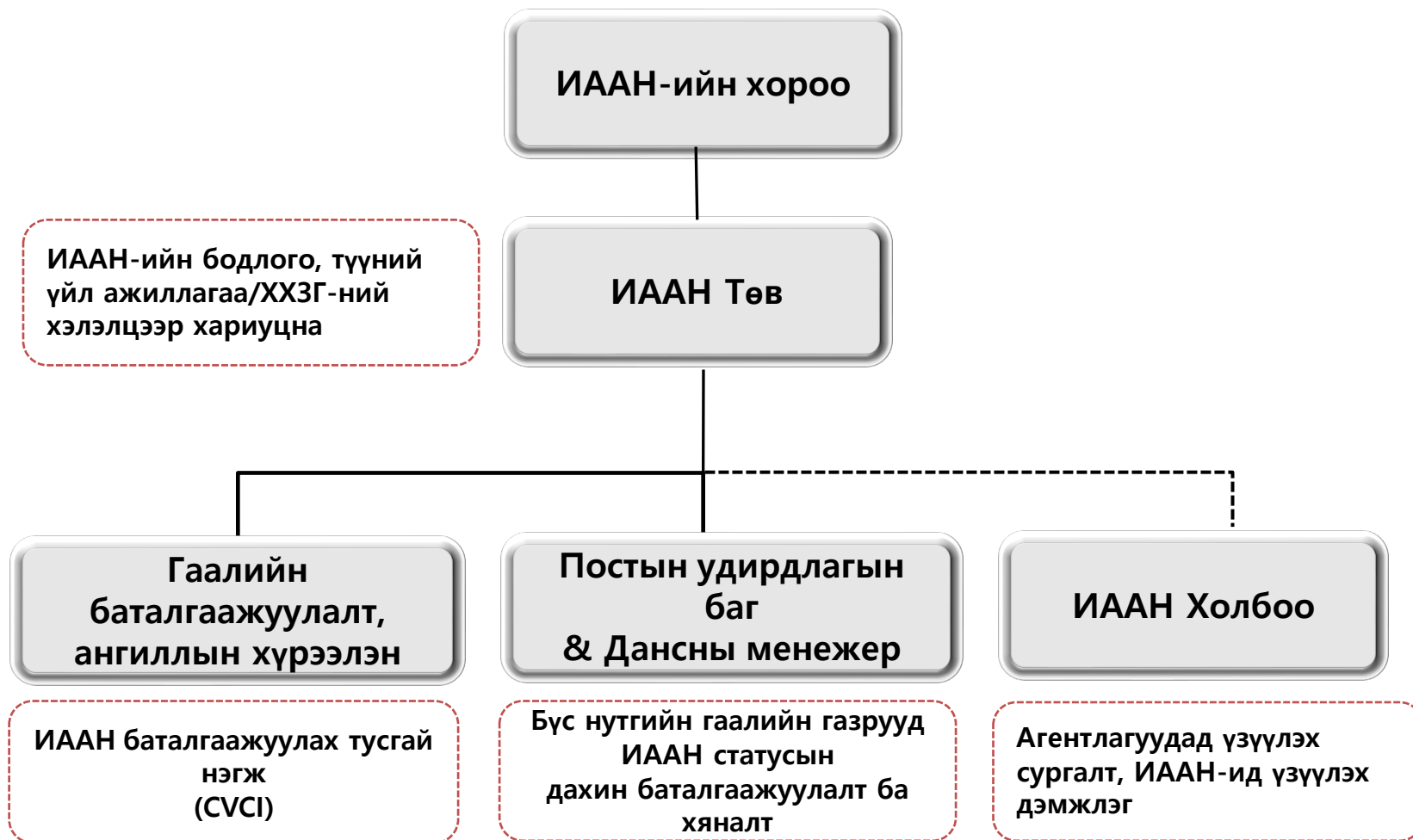
- **ИААН-ийн бүтэц зохион байгуулалтыг бэхжүүлэх**
  - ИААН-ийн Хороо, ИААН-ийн Төв (Төв байр), CVCI (тусгайлсан нэгж)
- **ИААН-ийн нөлөөг дээд зэргээр нэмэгдүүлэхийг эрмэлзэж байна**
  - ИААН шилдэг туршлагын уралдаан жил бүр зохион байгуулдаг
  - ИААН болох урамшууллыг судлах
- **ИААН-ийг ХХЗГ-ээр дамжуулан экспортыг нэмэгдүүлэхэд хувь нэмэр оруулах**

01

S02

03

- **ИААН-ийн зохион байгуулалтын схем**

● ИААН-ийн зөвшөөрлийн шалгуур ба дэд шалгуурууд

Хууль, комплайнс	Дотоод хяналтын систем	Санхүүгийн төлбөрийн чадвар	Аюулгүй байдлын менежмент
1. Шалгуур хангалт	1. Гүйцэтгэх захирал нь, Зохион байгуулалт ба Төсөв	1. Аудитын тайлан	1. Биз. түнш менежмент
2. Худал мэдүүлэг	2. Гаальтай хамтран ажиллах	2. Зээлийн зэрэглэл	2. Контейнер ба чиргүүл
3. Журам зөрчсөн	3. Баримт бүртгэлийн менежмент		3. Хандалтын хяналт
4. Комплайнс	4. Гаалийн гарын авлага - холбогдох асуудал		4. Боловсон хүчний удирдлага
	5. Эрсдэлт хүчин зүйлсийн менежмент ба сайжруулалт		5. Процедурын удирдлага
	6. Мэдээлэл хуваалцах		6. Байгууламж ба Тоног төхөөрөмж
	.....		7. IT менежмент
	13. Шударга байдлыг хадгалах		8. Боловсрол ба сургалт
↓	↓	↓	↓
Оноо KCS системээр автоматаар тооцно	Оноо Баталгаажуулалтад тулгаарлана	Тэнцсэн/тэнцээгү й баримт бичгийн баталгаажуулалтад тулгаарлана	Оноо баталгаажуулалтад тулгуурлана

01

- ИААН-ийн зөвшөөрлийн журам

S02

03

Өргөдөл гаргагчид

Шалгуур хангаж
буйг шалгах

Өөрийгөө үнэлэх

Өргөдөл гаргах

ИААН Холбоо

Баримт бичгийн
шаардлагыг шалгах
(60 хоногийн дотор)

**CVCI баталгааж-
уулалтын баг**
газар дээр баталгаа-
жуулах
(60 хоногийн дотор)

ИААН хороо

Зөвшөөрөл

Зэрэг
тохируулах

Цуцлах,
түдгэлзүүлэх

**Иж бүрэн
аудитын баг**

5 жил

Баримтад суурилсан
/газар дээрх
баталгаажуулалт

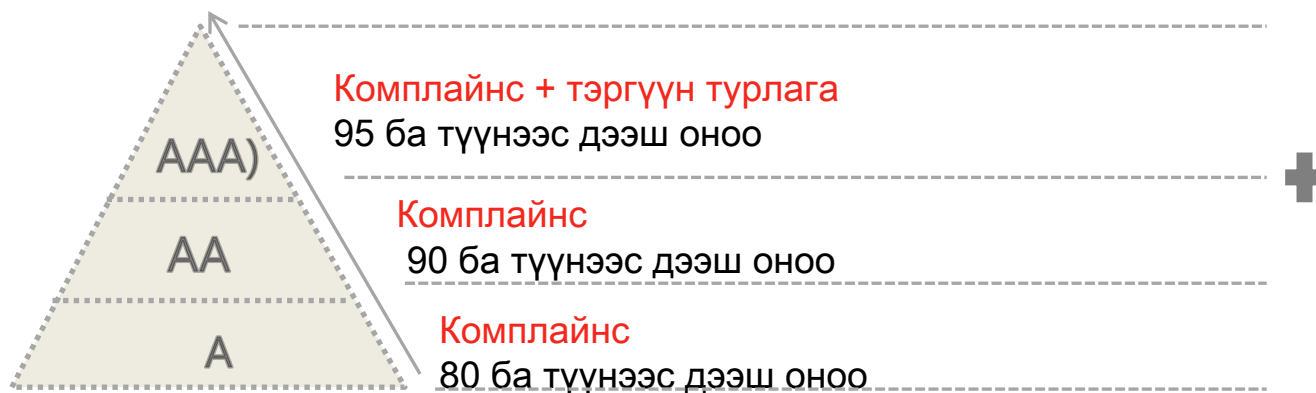
Шалгууруудыг
шалгах

01

- ИААН-ИЙН ШАТЛАЛЫН СИСТЕМ

S02

03

Үндсэн шаардлага

Санхүүгийн
телбөрийн чадварАюулгүй байдлын
менежмент

Дотоод хяналтын систем

➤ Хүчинтэй байх хугацаа: 5 жил

01

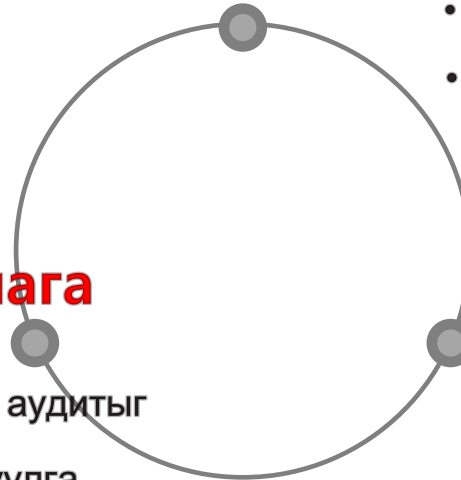
- Ямар давуу эрх олгох вэ?

S02

03

Бүрдүүлэлт

- Хяналт шалгалтын тоо буурах
- Түрүүлж шалгуулах
- Компанийн ERP-ийн экс/импортын мэдүүлэг

Компанийн удирдлага

- Гадаад валютын гүйлгээний аудитыг багасгах
- Торгуулийн хэмжээ, анхааруулга буурах
- Нисэх онгоцны буудалд түргэвчилсэн горим (CIP-д)

Татварын төлбөр

- Гаалийн хяналт шалгалтаас чөлөөлөх
- ЖДҮ-ийн хүүг бууруулах
- Гаалийн бондоос чөлөөлөх

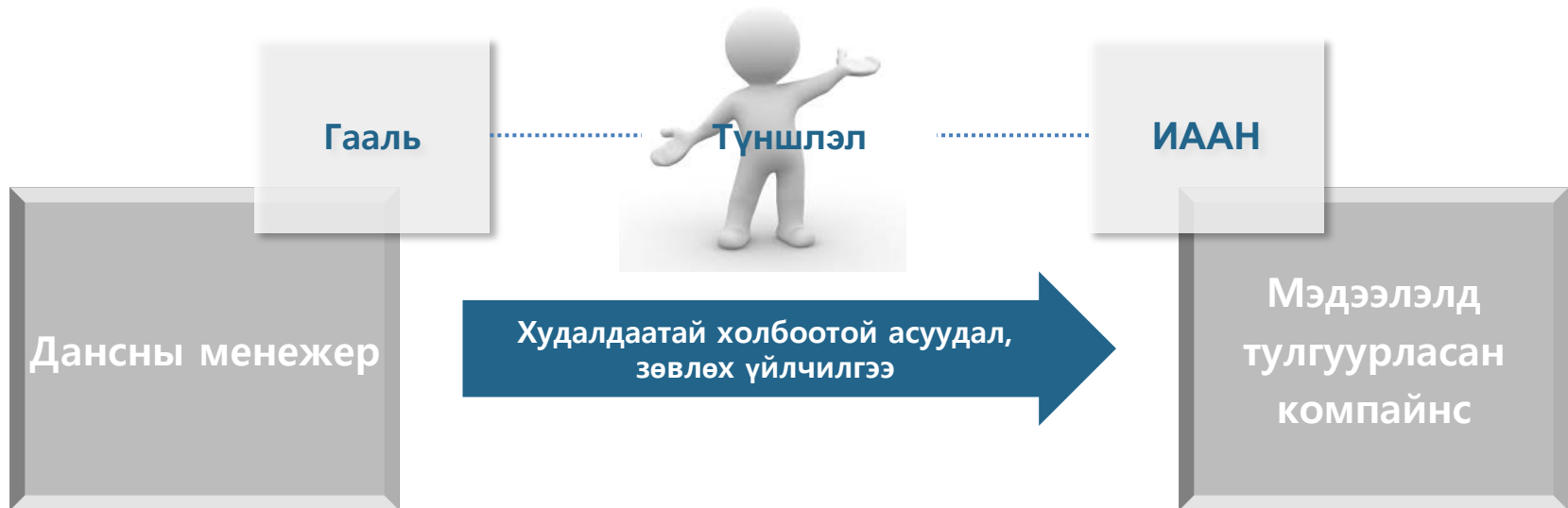
01

- Дансны менежер (АМ)

S02

ИААН-ид худалдааны хуулийн талаар юу мэдэх ёстойг мэдээлэх үүргийг дансны менежерт даалгаснаар ИААН-ийг **"мэдээллийн тулгуурлан компайнсын"** үүргээ сайн дураар биелүүлэхэд хүргэнэ

03

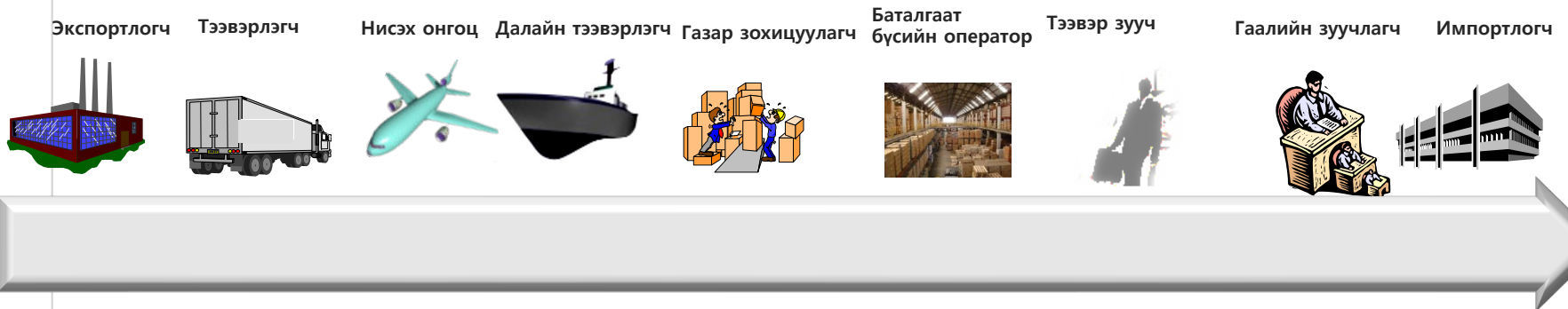
01

- Ирээдүйд

S02

Итгэмжлэгдсэн нийлүүлэлтийн сүлжээ

03

01

S02

03

- Солонгосын ИААН-ийн хөтөлбөрийн амжилтад нөлөөлсөн хүчин зүйлс
  - **Хувийн хэвшил дэмжин хүлээн авах**
    - Тарифын бус саадыг бууруулсан/Өрсөлдөх чадвар нэмэгдсэн
  - **KCS-ийн өндөр ур чадвар**
    - Гаалийн газрын дарга ИААН-ийн хөтөлбөрийг тууштай дэмжсэн
    - Гаалийн ажилтнуудын дэмжсэн
    - *UNIPASS*, Солонгосын өвөрмөц, дэвшилтэт цахим бүртгэлийн систем
  - **Хүчтэй ИААН-ийн бүтэц зохион байгуулалт**
    - ИААН-ний төв, ИААН-ний хороо, CVCI, ИААН-ийн холбоо

3-р хэсэг
ИААН-ийг харилцан хүлээн
зөвшөөрөх

Харилцан хүлээн зөвшөөрөх (ХХЗ/МР) нь аль нэг гаалийн байгууллага нь нөгөө гаалийн байгууллагын баталгаажуулалтын үр дүн болон ИААН-ний зөвшөөрлийг хүлээн зөвшөөрч, **ойролцоо давуу эрх олгохыг ХЭЛНЭ.**

01

Харилцан хүлээн зөвшөөрөх үйл явц

02

S03

❖ Солонгосын ХХЗГ-ний түншүүд; 22 улс

АНУ('10) Канад('10) Сингапур('10) Япон('11) Шинэ Зеланд('11) Хятад('13) Хонг Конг('14) Мексик('14)

Турк('14) Израиль('15) Бүгд Найрамдах Доминикан('15) Энэтхэг('15) Тайван('15) Тайланд('16) Австрали('17) АНЭУ ('17)

Малайз('17) Перу ('17) Уругвай('17), Казахстан('19), Монгол('19), Индонез('20)

Солонгос нь хамгийн олон ХХЗГ-тэй орон юм.

Цаашид: ИААН-ний ХХЗГ

- ✓ ИААН-ний ХХЗГ-г нэмэгдүүлэх
  - Вьетнам, Их Британи, Саудын Араб (явж байгаа) болон бусад улсууд
- ✓ ХХЗГ-ний түншүүдтэй амжилттай хэрэгжүүлэхэд анхаарлаа хандуулах

01

02

S03

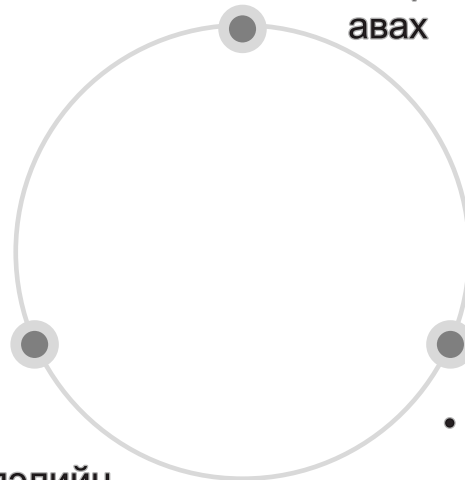
- ХХЗГ ямар үр ашиг, үр нөлөөг бий болгодог вэ?

Түргэн бүрдүүлэлт

- Импортын шалгалтын хувь хэмжээг бууруулах
- Импорттой холбоотой баримт бичгийг хялбаршуулсан баталгаажуулалт
- Импортын ачааг хурдан шуурхай бүрдүүлэх
- Онцгой байдлын үед нэн тэргүүнд арга хэмжээ авах

Гаалийн нөлөө

- Үр ашигтай, стратегийн эрсдэлийн удирдлага
- Гааль-гаалийн хамтын ажиллагаа илүү хүчтэй болно

Бизнесийн нөлөө

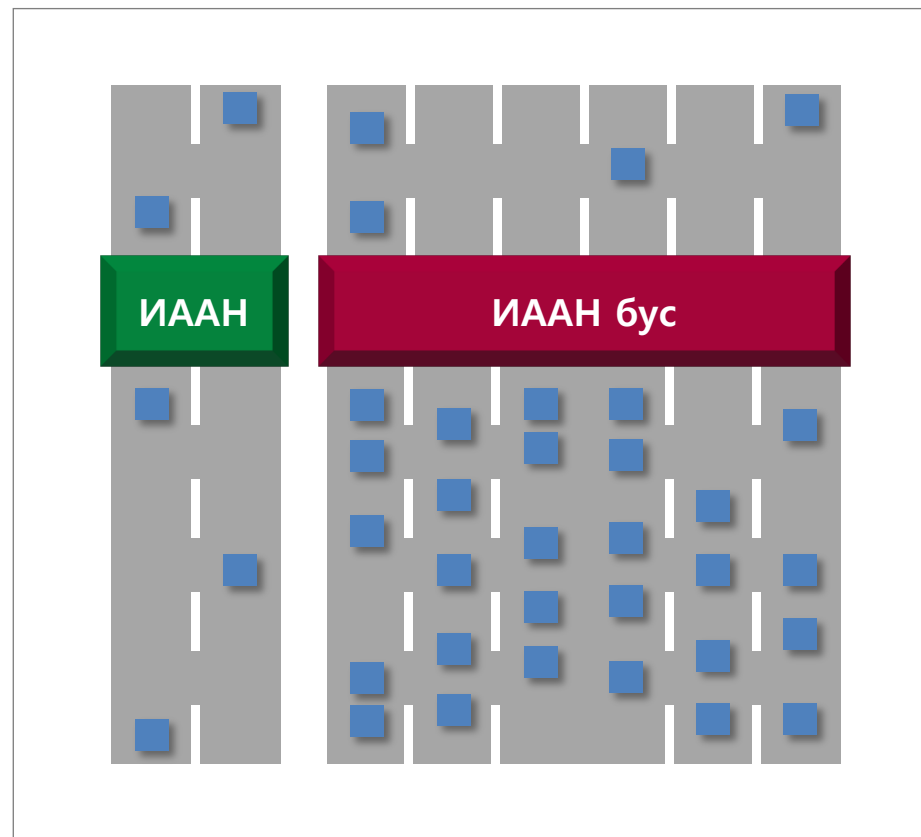
- Барааг хурдан, урьдчилан таамаглах боломжтой хүргэх
- Шаардлагагүй хяналт шалгалтаас зайлсхийх эсвэл зохицуулалтын зардлыг бууруулах
- Гадаадад бизнесийн найдвартай түншлэл

01

02

S03

Илүү хурдан бүрдүүлэлт

01

02

S03

- **ИААН & ИААН-ний ХХЗГ-г хэмжих, мөнгөөр илэрхийлэх нь**

322 сая доллар (2016)

Импортлогчид

Илүү хурдан бүрдүүлэлт

- чөлөөлөгдсөн ачааны биет үзлэгийн тоо х агуулахын өдрийн хураамж

+

Татварын төлбөр

- Татварын шинэчилсэн нэхэмжлэх гаргах
- Татвар төлөлтийн баталгааны даатгал буурах

+

Хялбаршуулсан журам

- баталгаат үйлдвэрт орох/гарах
- Буцаан олголтыг нэхэмжлэх гэх мэт.

Экспортлогчид

Хилийн чанад дахь гаалийн нутаг дэвсгэрт

хяналтын хураамж бага - экспортын тоо х хяналтын тоо х хяналт шалгалтын хураамж буурах

+

ИААН бус импортлогч нь гадаадад ямар нэгэн зардалгүйгээр давуу эрхийг эдлэх, ИААН болсон экспортлогч нь ИААН-ийн статусаа авч, хадгалахаар төлсөн мөнгөнөөс үүдэн (гадаадын үнэтэй холбогдуулан тооцсон төлбөртэй мөнгө)

+

-Экспорт нэмэгдсэнтэй холбоотойгоор үйл ажиллагааны ашиг нь өсөх; **гаалийн бүрдүүлэлтэд бага хугацаа зарцуулах нь** илүү их худалдааг хөнгөвчлөх, улмаар үйл ажиллагааны ашгийг нэмэгдүүлнэ.

01

02

S03

●СОЛОНГОС-ХЯТАДЫН ХХЗГ (2013 оны 6-р сард гарын үсэг зурсан)

Солонгосын
экспортлогч

СОЛОНГОСЫН холбогч
ажилтан

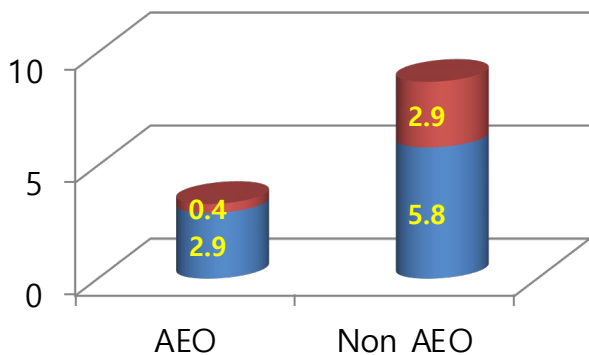
БНХАУ-ын холбогч
ажилтан

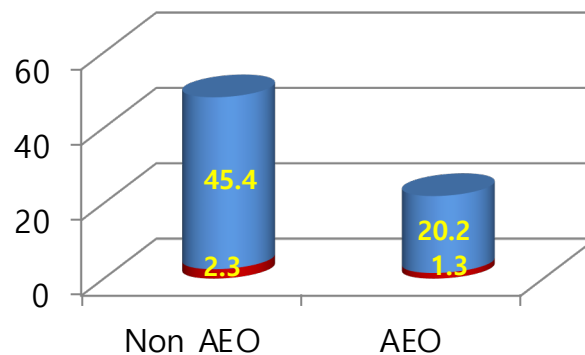
**Гаалийн бүрдүүлэлтийн хүндрэлийг
шууд шийдвэрлэх!!!!**

● **СОЛОНГОС-ХЯТАДЫН ХХЗГ (2013 оны 6-р сард гарын үсэг зурсан)**

Хяналт шалгалтын тоо (нэгж: хувь)

TRS (нэгж: цаг)

- ХЯТАД
- СОЛОНГОС

01

02

S03

● Кейс судалгаа 1

Импортын гаалийн цагийн өөрчлөлт (Солонгосын экспорт → А импорт)

Хугацаа		ИААН болсон импортлогч	ИААН бус	ИААН бус (-) ИААН (ялгаа)
ХХЗГ-нээс өмнө		0:04:20:00	0:10:17:00	0:06:23:00
ХХЗГ-ний дараа		0:02:10:00	0:03:54:00	0:01:44:00
харьцуулалт	Хугацаа	-0:02:10:00	-0:06:23:00	
	%	-50.0	-62.1	

ИААН болсон экспортлогч -> ИААН болсон импортлогч, багасгасан хувь **50.0%**

ИААН болсон экспортлогч -> ИААН бус импортлогч, багасгасан хувь **62.1%**

01

02

S03

● Кейс судалгаа 2

Импортын гаалийн цагийн өөрчлөлт (А экспорт → Солонгос импорт)

Хугацаа		ИААН болсон импортлогч	ИААН бус импортлогч	ИААН бус (-) ИААН (ялгаа)
ХХЗГ-нээс өмнө		0:01:39:22	0:05:10:37	-0:03:31:15
ХХЗГ-ний дараа		0:00:55:00	0:02:16:42	-0:01:21:42
харь цуул алт	Хугацаа	-0:00:44:22	-0:02:53:31	
	%	-44.6	-55.9	

ИААН экспортлогч -> ИААН болсон импортлогчид **44.6%** буурсан

ИААН экспортлогч -> ИААН бус импортлогчид **55.9%** буурсан

01

02

S03

- **Ирээдүйн стратеги**

- **ИААН: Итгэмжлэлээс аудитын дараах систем рүү анхаарлаа хандуулах**
(АМ, иж бүрэн аудит)
- **ИААН-ний ХХЗГ: ХХЗГ-г үр харилцан ашигтай, нотлогдохуц үр ашигтай болгох замаар дүнтэй болгох**
- **Дэлхийн хамтын нийгэмлэгтэй Солонгосын туршлага, мэдлэгийг хуваалцах**

Баярлалаа !

